

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Randi Kongsli
Arkivsaksnr.: 20/3042

Arkiv: 033 -

Behandles i:
FORMANNSKAPET
KOMMUNESTYRET

SKAPPELSGATE 2 - ROLF JACOBSEN-SENTER

INNSTILLING:

Hamar formannskap vedtar

Alternativ 1

- a. Hamar kommune beholder huset. Intensjonen om å etablere leieforhold med personer som kan styrke husets identitet som en forfatterbolig forfølges. Dette kan være å tilby forfattere som har lyst å bo på Hamar, litteraturstudenter eller tilsvarende et leieforhold i Skappelsgt.2. Deler av leieinntekter går til vedlikehold av huset, til leiligheten og til Rolf Jacobsens venner for drift av Rolf Jacobsens bolig som besøksleilighet. Ordningen innehar stor grad av risiko knyttet til potensielle og riktige leietakere.
- b. Det investeres kr 2,0 millioner i generell oppgradering av bygningen fra midler som tidligere er vedtatt i Handlings- og økonomiplan 2021-2024.
- c. Det blir ingen endringer i forvaltning, drift- og vedlikeholdskostnader
- d. Dette alternative innebærer drift av bygningen tilsvarende dagens drift.

VEDLEGG:

Rolf Jacobsen senteret i Skappelsgate 2 – forprosjektrapport 2016
Rolf Jacobsen senteret i Skappelsgate 2 – planløsning
Rolf Jacobsen senteret i Skappelsgate 2 – investeringskalkyle
Rolf Jacobsen senteret i Skappelsgate 2 – estimert driftsbudsjett
Notat fra Anno Domkirkeodden og Rolf Jacobsens venner
Oversikt økonomiske støtteordninger
Investeringskalkyle.

Sak 228/14, Støtte til forprosjekt

Sak 236/16, Etablering av Rolf Jacobsen – senter, Sak 66/20, Interpellasjon

Sak 165/120 Alternative modeller for Skappelsgate 2

FAKTA:

Både Kirsten Flagstad og Rolf Jacobsen har begge fått en sal oppkalt etter seg i Hamar kulturhus. Et kvartal unna kulturhuset i den en retning ligger Strandstuen hvor Kirsten Flagstad ble født, i dag Kirsten Flagstad museum. Et kvartal unna i motsatt retning ligger Skappelsgate 2 hvor Rolf Jacobsen bodde. Disse to husene er de to eldste byggene i Hamar sentrum og en viktig del av byens sjel og identitet. Rolf Jacobsen og hans forfatterskap er i tillegg en sentral del av Hamars kulturarv.

Bakgrunn

Prosjektgruppa for forprosjektet anbefalte i sin rapport at Skappels gate 2 rehabiliteres og bygges om i sin helhet for å gi plass til et Rolf Jacobsen-senter. Senteret skal være et dokumentasjons- og formidlingscenter for hedmarksforfatteres forfatterskap. Rådmannen innstilling i sak 236/16 var at Hamar formannskap tar forprosjektet til orientering da det i dagens økonomiske situasjon ikke er realistisk å gå videre med prosjektet. Det ble vurdert at selv om Hamar kommune ikke trenger å finansiere prosjektet alene, vil en realisering koste relativt mye. Rådmannen mente imidlertid at det er viktig å ta vare på arven etter Rolf Jacobsen og at det kan gjøres gjennom videreføring av Rolf Jacobsen-festivalen, ta vare på Skappelsgate 2 og Rolf Jacobsens leilighet i 2.etg.

Forslag til alternative modeller ble lagt fram i sak 120/165. I dagens økonomiske situasjon, og med endrede økonomiske forutsetninger, vurderte kommunedirektøren det som urealistisk å gå videre med prosjektet slik det er beskrevet i forprosjektet. Kommunedirektøren er opptatt av at Hamar kommune har et ansvar for å ta vare på bygningen slik at den ikke forringes. I den grad tanken om en etablering av et Rolf Jacobsen – senter skal forfølges vil kommunedirektøren lansere noen alternative løsninger.

Et alternativ er at Rolf Jacobsen venner overtar huset med fire leiligheter og kan drifte det slik de ønsker. Et annet alternativ er at Hamar kommune beholder huset med intensjonen om å etablere leieforhold med personer som kan styrke husets identitet som en forfatterbolig forfølges.

Forslaget fikk ikke medhold og opprinnelig vedtak fra sak 236/16 ble enstemmig vedtatt på nytt med oppdrag å følge opp saken med involverte aktører. Anno Domkirkeodden tok raskt initiativ til videre prosess med kommunen, fylke og venneforeningen. Prosjektet ledes av kommunen.

Oppfølging vedtak

Hamar kommune eier Skappelsgate 2 som inneholder fire leiligheter hvorav tre har blitt leid ut til privatpersoner. Den fjerde er leiligheten som Rolf Jacobsen bodde i disponeres av venneforeningen.

- Venneforeningen har konkludert med at de ikke vil eie bygget, men vil arbeide for å bevare eiendommen og videreutvikle den som kultursenter.
- Anno er et driftsselskap og bygninger eies av andre. Anno Domkirkeodden vil ikke eie flere bygninger, men er positiv til å drifte.
- Formannskapet vedtok at «Første steg i realiseringen av et slik senter er istandsettelse av Rolf Jacobsens bolig. Det må skje på en måte som gjør det mulig å realisere senterinnholdet slik dette er foreløpig beskrevet i utredningen.

Det ble i sak 137/20, covid-19, vedtatt 1 million til Skappelsgate 2. Alle vinduer i huset er byttet ut og ferdigstilt i henhold til forutsetninger beskrevet i forprosjektet. Det er avsatt 2 millioner til istandsettelse av Skappelsgate 2 i handlings- og økonomiplan 2021-2024.

Formannskapet vedtok at «*Leilighetene i Skappelsgate 2 skal ikke lenger leies ut til privatpersoner. Dette for å hensyn ta driften av et Rolf Jacobsen senter*». Disse leieforholdene er avsluttet og i prosess med eksisterende leietakere.

Omgivelser og utearealene må sees i en sammenheng ved etablering av et senter. Forslag til tiltak er synliggjort i forprosjektet (s 12), men ikke kostnadsberegnet i tidligere saker som har vært til behandling. Kalkyler for uteareal tas med i denne saken.

Nils Aas Jacobsen-byste ble satt på lager grunnet bygging av nytt kulturhus. Statuen står nå på sokkel i den lille parken nedenfor huset. Plasseringen ble «feiret» i forbindelse med markering av Rolf Jacobsen bursdag 8.mars 2021. Opprustning av parken rundt bysten er for øvrig ikke utført.

Organisering

Forprosjektet skisserte flere måter å organisere senteret på. Blant annet om senteret burde bli en del av Anno museum. Prosjektgruppa anbefalte etter en samlet vurdering at senteret bør organiseres som en selvstendig organisasjon og opprettes som aksjeselskap. Ny prosjektgruppe har siden vurdert at organisering under Anno museum kan være mest hensiktsmessig da Annos organisasjon med nødvendige ressurser på flere fagområder gir stordriftsfordeler og synergieffekter. Anno Domkirkeodden presiserer at før en varig organisasjon landes må risiko for driftsfinansiering være gjenstand for særlig vurdering.

Driftskonsept

Formannskapet ber om at «*planlegging av et driftsprosjekt videreføres med mål om at det økonomiske grunnlaget for driften sikres innen 2022*». Prosjektgruppa har bestått av nye og gamle deltagere og omgivelser og rammevilkår har endret seg siden 2016. Betydning av «et driftsprosjekt» har vært gjenstand for diskusjon.

For å videreutvikle og spisse forprosjektet ble workshop med Innovasjon Norge foreslått, men vurdert ut på nåværende tidspunkt. Anno og venneforeningen er tydelig på at mandatet er å definere hvilke organisatoriske grep og hvilke økonomiske ressurser som kan stilles til rådighet for å etablere og drive et RJ-senter slik det foreslås i rapporten fra 2016. Realismen har likevel vært drøftet i prosjektgruppa og ambisjonsnivået på driftskostnader må justeres ned.

Med dette som bakgrunn og satsingen på forfatterordning i Innlandet foreslår Anno Domkirkeodden et pilotprosjekt for utvikling og utprøving av alternativer for faglig innhold og driftsmodell for et senter i Skappelsgate 2 på Hamar, i samarbeid med venneforeningen og kommunen. Venneforeningens ressurspersoner, kompetanse, nettverk og entusiasme er avgjørende for å fylle et senter med innhold noe som venneforeningen er omforent med.

Satsing på litteratur

Ny kulturstrategi for Innlandet fylke er i arbeid og litteratur vil få spesiell fokus. Fylkeskommunene signaliserer at forsterking av samarbeid mellom Nordisk poesifestival (Rolf Jacobsen dagene) og Lillehammer litteraturfestival er et spennende spor som anbefales utviklet videre.

Lillehammer har som første by i Skandinavia blitt tildelt status som UNESCO-by innenfor litteratur (2017). Det er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen, fylkeskommunen, Norsk litteraturfestival -Sigrid Undset dagene, Stiftelsen Lillehammer museum og Høgskolen i Innlandet. Partene jobber i fellesskap for utvikle litteraturbyen Lillehammer, samt å gjøre norsk litteratur- og kulturpolitikk kjent internasjonalt.

Forfatterne og deres virke utgjør en viktig del av fylkets kulturarv, i form av de litterære verkene, biografisk materiale, arkiv, gjenstander og dikterhjem. Dette forvaltes og formidles i dag i ulik grad og på ulikt vis – av private, litterære selskap, foreninger, stiftelser, historielag, museer og kommuner. Et utall forfattere har tilknytning til Hedmark.

I Anno museum arbeides det med forfattere og formidlere på ulike måter og forvalter barndomshjemmet til flere av disse. Anno har gjennomført et forprosjekt, jf tidligere sak, og utarbeidet en rapport finansiert av fylkeskommunen om en forfatterordning i med faglig fokus på litteratur og forfattere i hver av Annos fire museumsregioner. En modell der man knytter en stillingsressurs for forfatterarven til disse fagmiljøene vil være den beste måten å organisere arbeidet på.

Forfatterordningen forutsetter medfinansiering fra fylke med mål om å fremme interessen for Hedmarks forfattere og deres litteratur gjennom alle sider av Anno museums faglige arbeid – formidling, forvaltning, forskning og fornying. Det vises også til kulturstrategi for Innlandet fylke som er i arbeid og hvor litteratur vil få spesiell fokus. I tillegg til ansatt fagperson som har forfatterarven som hovedarbeidsfelt, vil Anno museums driftsorganisasjon være tilgjengelig for ordningen.

På vegne til en realisering av forfatterordning i hele «gamle» Hedmark, ønsker Anno å samarbeide om et pilotprosjekt på Hamar omkring Rolf Jacobsen forfatterskap. Søknad fra Anno om finansiering sendt Innlandet fylke og planlagt behandlet 2.juni 2021.

Økonomi

Senteret ble planlagt finansiert ved et spleiselag mellom kommune, fylke og stat i tillegg til private sponsorer. Det ble påpekt at det er viktig at Hamar kommune er en vesentlig bidragsyter når det skal søkes om midler fra andre instanser. Det ble forutsatt finansiering av investering og drift basert på ulike fordelingsnøkler mellom stat, fylke og kommune. Det vises for øvrig til vedlegg; investeringskalkyle, estimert driftsbudsjett og oversikt støtteordninger.

Alternativ 1

Hamar kommune beholder huset. Intensjonen om å etablere leieforhold med personer som kan styrke husets identitet som en forfatterbolig forfølges. Dette kan være å tilby forfattere som har lyst å bo på Hamar, litteraturstudenter eller tilsvarende et leieforhold i Skappelsgt.2. Deler av leieinntekter går til vedlikehold av huset, til leiligheten og til Rolf Jacobsens venner for drift av Rolf Jacobsens bolig som besøksleilighet.

Dette innebærer ingen endring i konsept fra dagens drift, bortsett fra å bytte ut leietakere uten faglig tilhørighet, men mulighet for kunstnere/studenter. Dette skaper mindre forutsigbare driftsinntekter. Venneforeningen er kritisk til denne løsningen og ønsker en større satsing på boligen. Anno blir ikke en del av opplegget.

Det investeres kr 2,0 millioner i generell oppgradering av bygningen fra midler som tidligere er vedtatt i Handlings- og økonomiplan 2021-2024.

Det blir ingen endringer i LCC-kostnader i forbindelse med alternativ 1.

Alternativ 2

Anno museum kan med sin driftsorganisasjon og faglige programmer bidra til å realisere utviklingen av et RJ-senter. Forutsetningen er kommunal vilje til å få et senter med et forutsigbart driftsbudsjett på plass.

Pilotprosjektet foreslås gjennomført i 2 faser i Hamar:

1. omfatter et pilotprosjekt med utgangspunkt i forfatterordningen som fylkeskommunen har initiert
2. hvis erfaringen fra pilotene er gode, og der er vilje til å gjøre forfatterordningen varig, vil fase 2 bli en varig ordning. Det forutsettes både en organisatorisk bærekraftig løsning og en finansiering som er langsiktig.

Det forutsettes at bygningen settes i stand til formålet og bekostes av eier, Hamar kommune.

- Det foreslås i perioden at bygningen innredes slik det er skissert i rapporten fra 2016. Innredningen skal dekke formålet med senteret.

Pilotprosjektet forutsetter samarbeid mellom tre parter: Venneforeningen, kommunen og Anno. I tillegg til faglig samarbeid med Høgskolen i Innlandet, Hamar bibliotek, fylkesbiblioteket og fylkeskommunen.

I pilotperioden foreslås det fra Anno følgende:

- Fylkeskommunen bidrar med lønnsmidler til 50% stilling. Kr 800.000 fordelt over tre budsjett år.
- Kommunen dekker kostnader for drift av hele bygningen, og bidrar til øvrig driftsfinansiering av senteret.
- Anno museum inngår et samarbeid med Hamar kommune og Rolf Jacobsen venner om et pilotprosjekt for oppstart og utprøving av driftsmodell for forfattersatsing i Hamar med fokus på Rolf Jacobsen.
- Anno museum engasjerer en prosjektmedarbeider i 50% stilling (totalt ett årsverk fordelt på tre år). Estimert til kr 800.000,- fordelt på tre budsjettår.
- Anno stiller sin driftsorganisasjon til rådighet tilsvarende verdi kr 200.000,- i prøveperioden.
- Venneforeningen tar ansvar for å bemanne enkeltarrangement som planlegges i samarbeid med Anno museum og bidrar til innholdet i senteret, utstillingsarbeider og andre forfattermiljøer mm.

Venneforeningen stiller leiligheten inkludert inventar til disposisjon for et pilotprosjekt. Hamar bibliotek vurderer at et pilotprosjekt i regi av Anno Museum er fornuftig og bidrag til etablering og drift er uendret siden forprosjektet.

Det er positive tilbakemeldinger fra Høgskolen i Innlandet på Annos søknad til fylket.

Bygningen

Skappels gate 2 representerer en viktig del av Hamars historie. Huset ble oppført i 1849 (flyttet fra Nes), og er et av de eldste husene i Hamar sentrum. Rolf Jacobsen bodde her 1961–94. Siden 1969 har eier av huset vært Hamar kommune. Huset rommer i dag fire leiligheter. Jacobsens leilighet disponeres av Rolf Jacobsens Venner, de øvrige tre er utleieleiligheter. De to etasjene med leiligheter har et areal på ca. 400 m², i tillegg kommer kjeller og loft, totalt ca. 550 m².

Eiendommen er regulert til bevaring, og er foreslått fredet. Dette setter sterke begrensninger på hva som kan gjøres med bygningen. Dette må avklares noe mer under planleggingen.

Rolf Jacobsen-senteret

Gitt at bygget skal rehabiliteres og bygges om til et senter i henhold til vedlagte planløsning må bygget tilpasses universell utforming i 1.etg.

Senteret planlegges med å inneholde utstillingsarealer, resepsjon og bokkafé/ museumsbutikk, seminarrom/ skriveverksted, studieplasser, kontorplasser for ansatte, pauserom og garderober for ansatte, publikumsgarderobe og lager/ arkiv. Tilbygget med bod og balkong til Rolf Jacobsens leilighet må rives og bygges opp igjen.

Ventilasjonsanlegg og brannalarm- og nødlysanlegg må installeres, samt at andre tekniske anlegg oppgraderes og tilpasses planløsningen.

Leiligheten til Rolf Jacobsen i 2. etg vil være uberørt av denne rehabiliteringen og vil fremstå omtrent som den gjør i dag.

Omgivelser og uteområdet

Skappels gate 2 ligger sentralt i Hamar by i umiddelbar nærhet til Hamar kulturhus med biblioteket, Kirsten Flagstad Museum og med kort avstand til høgskolens Campus Hamar. Det er gangavstand fra jernbanestasjonen og byens hoteller, og gode parkeringsmuligheter i det nybygde parkeringshuset under Vestre torg.

På østsiden av Skappels gate 2, ned mot jernbaneundergangen, er et lite parkområde med store trær som Rolf Jacobsen satte pris på å ha utenfor vinduene. Mellom parken og huset er det en parkeringsplass. Mot sør, like inntil husveggen, ligger jernbaneskinnene. Mot vest, utenfor gjerdet til Skappels gate 2, men innenfor eiendomsgrensen, står et garasjeanlegg som disponeres av beboere i blokkene på nordsiden av Skappels gate. Gårdsplass og hage i Skappels gate 2 er delvis inngjerdet med høyt «bygjerde» og to porter. Eiendommens totale areal er 972 m², eier er Hamar kommune.

Rolf Jacobsen-senteret er ikke bare et hus, men også husets omgivelser. Ved etablering av senteret må utearealene ses i sammenheng med dette. Følgende foreslås:

- Den lille parken øst for huset, til og med den asfalterte gangstien, rustes opp og blir en del av senteret. Eier er Hamar kommune

- Parkeringsplassen foran huset innlemmes i parken ettersom det nå er blitt gode parkeringsmuligheter under Vestre torg. Det settes av noe plass til handikapp-parkering
- Gårdsplass og hage innenfor gjerdet rehabiliteres, samt at terrenget justeres for å hindre fuktinntrengning inn i bygget

Investering bygg og hage

Rolf Jacobsen-senteret kan gjennomføres innenfor en øvre kostnadsramme på kr 11,73 millioner inkl. mva. i henhold til vedlagte investeringskalkyle. Prosjektet finansieres med kr 9,38 millioner i låneopptak og kr 2,35 millioner i MVA-kompensasjon.

Det søkes tilskudd til kulturbygg fra Kulturdepartementet for inntil kr 3,1 millioner og ARENA – tilskuddsordning for bygg og infrastruktur. Hvis dette tildeles prosjektet, vil det medføre en reduksjon av låneopptaket.

Prosjektet medfører et tap av husleieinntekter på kr 350.000 og et antatt inntektstap på kommunens parkeringsplasser på 300.000,- pr år. Inntektstapet er totalt antatt kr 600.000,- og det kan forventes at halvparten av bilistene benytter privat parkering som er i umiddelbar nærhet.

Livssyklus kostnader (LCC, ekskl. anskaffelse- og restkostnader)

1	2	3	4	5	6
Anskaffelse- og restkostnader	Forvaltningskostnader	Drifts- og vedlikeholdskostnader	Utskiftings- og utviklingskostnader	Forsyningskostnader	Renholdskostnader
11 Tomt 12 Nybygg 13 Hovedombygging 14 Restkostnad	21 Skatter og avgifter 22 Forsikringer 23 Eiendomsledelse og administrasjon	31 Drift 32 Vedlikehold 33 Reparasjon av skader	41 Utskifting 42 Utvikling	51 Energi 52 Vann og avløp 53 Renovasjon	61 Regelmessig renhold 62 Periodisk renhold 63 Rengjøringsrelaterte serviceoppgaver

Forvaltning, drift, vedlikehold, utskifting og utvikling bygg, Hamar kommune
Hamar kommune vil ha ansvaret for jevnlig forvaltning, drift- og vedlikehold og utskifting og utvikling av bygning og hage innenfor normal slitasje i henhold til punkt 2, 3 og 4 i tabellen over.

Prosjektet medfører økte forvaltning-, drift- og vedlikeholdskostnader med kr 100.000,- pr. år, som budsjetteres inn i HØP-rammer 2022-2025.

Drift (virksomhet), Anno museum

Anno museum som skal drifte senteret, vil ha ansvaret for alle forsynings- og renholdskostnader i henhold til punkt 5 og 6 i tabellen over.

Anno museum, som inngår en avtale med kommunen om å drifte senteret, vil utarbeide et driftsbudsjett (del av piloten) der forsyningskostnader og

renholdskostnader inngår. Slike kostnader dekkes av driftsinntektene som i hovedsak består av kommunalt bidrag og publikumsinntekter. Annos andel av driftsinntektene er prosjektets tilgang til Annos infrastruktur som IT-systemer, lønn og regnskap, kommunikasjon, rådgivning, ledelse osv. Anno tilfører ingen øvrig økonomiske midler til driftsfinansieringen.

Drifts- og investeringskostnader

Investering

- Hamar kommune beholder huset. Anno Domkirkeodden drifter et pilotprosjekt der utfordringen på Hamar blir å etablere en forfatterordning på Hedmarken med hovedfokus på Rolf Jacobsen. Pilotprosjektet skal vare i to år, med oppstart juli 2021. Det forutsettes at bygningen settes i stand for formålet med kr 9,38 millioner i låneopptak og kr 2,35 millioner i MVA-kompensasjon.
- Huset og inngjerdet hage rehabiliteres og bygges om til et Rolf Jacobsensenter. Parkeringsplass og park på naboeiendom mot øst innlemmes og blir en del av senteret.
- Prosjektet medfører økte forvaltning, drift- og vedlikeholdskostnader med kr 100.000,- pr. år, som budsjetteres inn i HØP-rammer 2022-2025.
- Prosjektet medfører et tap av husleieinntekter på kr 350.000 pr år og et antatt inntektstap på kommunens parkeringsplasser på 300.000,- pr år.
- Dette alternativet tar ikke høyde for varig driftsløsning. Alle parter er i dette tilfelle innstilt på å benytte pilotprosjektet for å finne varig løsning.

Budsjettmessig konsekvens investering:

Tall i MNOK	2021	2022	2023	2024	2025	Sum
Vedtatt i HØP 2021-2024	2,0					2,0
Forslag til HØP-rammer 2022-2025		9,73				9,73
Bevilgningsbehov						11,73
Finansiering:						
Tilskudd						
Fellesfinansiering, MVA-kompensasjon	0,4	1,95				2,35
Fellesfinansiering, bruk av fond						
Fellesfinansiering, bruk av Lån	1,6	7,78				9,38

Estimert driftsbudsjett

Utgifter	2021	2022	2023/1	2023/2	2024	2025	2026
Lønnskostnad - fast ansatte inkl sos.avg.	200 000	400 000	200 000	400 000	850 000	850 000	850 000
Anno organisasjon (adm, ikt, rådgivning)	50 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Drift av huset (kolonne 2, 3 og 4)	50 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Drift av huset -(kolonne 5)	50 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Renhold (kolonne 6)		60 000	30 000	30 000	60 000	60 000	60 000
Aktiviteter inkludert honorar		100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Uforutsette utgifter	50 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Butikk etc		20 000	10 000	10 000	20 000	20 000	20 000
Samtlende utgifter	400 000	980 000	490 000	690 000	1 430 000	1 430 000	1 430 000

Inntekter	2021	2022	2023/1	2023/2	2024	2025	2026
Billettinntekter		30 000	20 000	20 000	40 000	40 000	40 000
Salgsinntekter bokkafe/museumsbutikk		30 000	15 000	15 000	30 000	30 000	30 000
Anno organisasjon (adm, ikt, rådgivning)	50 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Tilskudd Innlandet fylke	200 000	400 000	200 000	400 000	800 000	800 000	800 000
Tilskudd Hamar kommune*	150 000	420 000	205 000	205 000	460 000	460 000	460 000
Tilskudd fra staten							
Samtlende inntekter	400 000	980 000	490 000	690 000	1 430 000	1 430 000	1 430 000

Grønt felt usikre inntekter. Blått felt kan bli høyere

Hamar kommune*	2021	2022	2023/1	2023/2	2024	2025	2026
Husleie (tapt inntekt)	150 000	350 000	175 000	175 000	350 000	350 000	350 000
Renter og avdrag (lånepoptak)		450 000	225 000	225 000	450 000	450 000	450 000
Økt FTV kostnad (livssykluskostnader)	100 000	100 000	50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
Årlige tilskudd Hamar kommune	25 000	425 000	205 000	205 000	460 000	460 000	460 000
Sum	275 000	1 325 000	655 000	655 000	1 360 000	1 360 000	1 360 000

Oversikt inkludert tekst følger som vedlegg.

VURDERING:

For å oppnå en realistisk helhet i prosjektet vurderer kommunedirektøren det hensiktsmessig at alternative modeller for drift og utvikling av Skappelsgate 2 legges fram for politisk behandling.

Hamar kommune skal, jf. temaplan for kultur, dokumentere og sikre lokal historie gjennom å utvikle nye arenaer og kanaler. Vi skal styrke de interaktive tjenestene og være en viktig kulturarena for utdanning, informasjonstilgang, litteratur og kulturformidling. For å komme dit skal vi utvikle visningsarenaer for både amatører og profesjonelle, utvikle attraktive besøks- og kompetansesenter for kunstnere og bidra til å etablere kulturklynger og residensordninger.

Kulturisme er et satsingsområde internasjonalt, nasjonalt og lokalt. Hamar har potensiale til å utvikle en adskillig sterkere helhetlig kulturisme. Opprettelse av et litteratursenter vil kunne bli en attraktiv møteplass og besøksarena. Rolf Jacobsen er en av våre viktigste forfattere, på linje med Henrik Ibsen, Sigrid Undset og Olav H. Hauge. Jacobsens dikt er gjendiktet til mer enn 30 språk. Dette er et forfatterskap som er en viktig del av den norske kulturarven og som bør dokumenteres og formidles. Han holdt til i huset i Skappelsgate mer enn halve livet og her hadde han sine mest produktive år som forfatter. Et litterært senter her vil ha nasjonal og

internasjonal interesse. Et senter vil også kunne skape regionale ringvirkninger og befeste Hedmarks posisjon som forfatterfylke.

For å opprettholde og videreutvikle et rikt og mangfoldig kulturliv i Hamar er vi avhengige av flere aktører som fungerer både alene og i samarbeid med andre. Pilotprosjektet (alternativ 2) som Anno tar initiativ til skal initiere og etablere samarbeid med ulike aktører, utvikle og prøve ut ulike former for formidling og arrangementer, hente erfaring fra tidligere arbeid og tiltak og revitalisere disse, samt utvikle pedagogiske opplegg. Muligheter for dokumentasjons- og forskningsarbeid rundt forfatterkapet skal også kartlegges. Gjennom pilotperioden vil driftskonseptet utvikles og løpende evalueres for å avdekke styrker og svakheter. Våren 2023 utarbeides det en rapport over arbeidet og de erfaringer som er gjort, med forslag til videre drift.

Et vellykket prosjekt vil være avhengig av et realistisk driftsbudsjett. Finansiering med faste tilskudd, frivillig engasjement, gode avtaler med samarbeidspartnere, et drivverdig innhold og festivalsynergi. Det vil også være viktig med riktig organisering under pilotperioden slik at fast etablering blir en realitet. Dette forutsetter både en organisatorisk bærekraftig løsning og en finansiering som er langsiktig. I forprosjektet fra 2016 ble det estimert 1,3 millioner i statlig driftstøtte. Dette er urealistisk i dag, men ved drift fra Anno kan det være mulighet å skaffe statlige midler. Lønnskostnader er betydelig redusert i estimert driftsbudsjett.

Bevilgningsbehovet er totalt 11,73 millioner kroner for bygget og omgivelsene. Det er en stor investering og en slik stor investering avhenger av at drift av et senter blir en realitet. Med tanke på at det ikke foreligger løsning for varig drift og at driftskostnadene potensielt øker fra 2024 mener kommunedirektøren at prosjektet er usikkert.

Etablering av uteareal/hage var synliggjort i forprosjektet, men ikke kalkulert. Kostnaden er beregnet som en del av investeringen nå da husets omgivelser er i en tilstand om ikke er verdig, hverken for huset eller for Hamar som kulturby. Utvikling av parken har vært satt på vent grunnet avklaring jernbanetrase. Oppgradering av hagen vil gi byen en ny sosial møteplass, arena for litteraturfestivaler og arena for andre typer arrangement.

Kommunedirektøren vurderer at alternativ 1 er mest realistisk økonomisk sett. Det vil si at Hamar kommune beholder huset med intensjon om å etablere leieforhold med personer som kan styrke husets identitet som en forfatterbolig. Satsing på kulturturisme i Hamar er et mål, men kommunedirektøren mener det andre etablerte arenaer som bedre ivaretar dette, spesielt med et økonomisk utgangspunkt.

Satsing på interaktive tjenester, kulturarenaer og kulturformidling har i dag et stort uforløst potensiale gjennom synlighet og markedsføring gjennom eksisterende arenaer.

Alternativet innbefatter ingen endring i dagens drift, bortsett fra å bytte ut leietakere som kan styrke husets identitet som forfatterbolig. Det vil være en betydelig risiko knyttet til å få inn de riktige leietakerne og ressurser til utleievirksomhet, men likevel

vil Skappelsgate 2 få et vesentlig løft. Alle vinduer er byttet ut i 2020 og med investeringsmidler vedtatt i budsjett 2021 vil inngangsparti og uteområdet få et betraktelig løft. Dette er med å sikre kulturarven videre og med kunstneriske leietakere vil huset fremstå mer synlig og helhetlig.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Barn og unge er en viktig målgruppe for senteret, noe som gjenspeiler seg i senterets utstillinger og aktivitet. Senteret skal bl.a. inspirere til å lese og skrive, formidling via den kulturelle skolesekken, tilby ekskursjoner og interaktive opplevelser. Skoleelever og barnehagebarn vil kunne benytte hagen som lunsjsted etter besøk mm.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER:

Forutsetter bevilgning jf. Innstilling til vedtak